

2. การไถ

มันสำปะหลังเป็นพืชหัว ส่วนของผลผลิตที่เกี่ยวเกี่ยวคือ ส่วนของหัวที่เกิดจากการขยายใหญ่ของราก ดังนั้น การเตรียมดินที่ดีโดยการไถให้ลึก และพรวนดินให้ร่วนซุย นอกจากจะช่วยให้รากพืชในแปลงปลูกเดิมให้หมดสิ้นแล้ว ยังช่วยให้ดินมีการระบายน้ำได้ดี และมีผลทำให้ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่ปลูกสัมผัสกับดินได้มาก ความงอกดี จำนวนต้นอยู่รอดสูง มันสำปะหลังจะสามารถลงหัวได้ดี ผลผลิตที่จะได้จะสูงขึ้นด้วย

วิธีการไถให้ไถตะโดยใช้พาล 3 ครั้งแรก ในช่วงที่ดินมีความชื้นพอเหมาะและไถกลบวัชพืช ซากพืช เช่น ใบ ต้นของมันสำปะหลังที่เหลือจากการเกี่ยวเกี่ยวลงไปดิน เพื่อให้ธาตุอาหารที่มีอยู่ในเศษเหลือดังกล่าวกลับคืนสู่ดิน เป็นวิธีการที่เหมาะสมและเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ปฏิบัติ โดยปกติหลังจากการขุดเกี่ยวเกี่ยว ควรเริ่มไถด้วยพาล 3 ก่อน แล้วทิ้งไว้ 7-14 วัน เพื่อเก็บความชื้นและปล่อยให้ซากจากมันสำปะหลังและวัชพืชเน่าสลาย เมื่อพร้อมที่จะปลูกจึงไถแปรด้วยงานพรวนหรือพาล 7 ในกรณีที่เป็นดินร่วนเหนียว แต่ถ้าเป็นดินร่วนทราย ก็ไม่จำเป็นต้องไถแปร ห้ามไถตะครั้งแรกด้วยพาล 7 เพราะจะไถได้ไม่ลึก การไถตะให้ลึกจะเพิ่มความสามารถในการเก็บกักความชื้นของดินได้มากขึ้น และมันสำปะหลังลงหัวง่าย

ไถตะโดยใช้พาล 3

ไถแปรโดยใช้พาล 7

สำหรับการปลูกมันสำปะหลังในช่วงต้นฤดูฝน ควรทำการขร่งแล้วปลูกบนสันร่องจะดีกว่า ซึ่งมีข้อดีคือ ในกรณีที่ฝนตกชุก น้ำสามารถระบายไปตามร่องได้ ท่อนพันธุ์ที่ปลูกจะไม่ถูกพัดพาโดยการไหลผ่านของน้ำได้ง่าย การปลูกจะทำให้สะดวกและรวดเร็วกว่าการปลูกแบบชิงเชือก (ปลูกบนพื้นราบไม่มีการขร่ง) การใส่ปุ๋ยกลางร่อง ทำให้พืชได้รับสารอาหารได้เต็มที่ การกำจัดวัชพืชในช่วงที่มันสำปะหลังโตแล้วก็จะทำได้สะดวก นอกจากนี้ ถ้าพื้นที่ปลูกมีความลาดเท การไถพรวนและขร่งปลูกขวางแนวลาดเทก็มีความจำเป็น เพราะจะช่วยป้องกันการพังทลายของดินจากการไหลของน้ำได้ด้วย อย่างไรก็ตาม การขร่งปลูกจะทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่ม (เพิ่มต้นทุนการผลิต) แต่อาจชดเชยได้ด้วยการจ่ายค่าแรงปลูกและค่าแรงขุดเก็บเกี่ยวที่น้อยลง เนื่องจากการปฏิบัติในแปลงสามารถทำได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ถ้าดินในพื้นที่ปลูกเป็นดินที่เนื้อดินค่อนข้างละเอียด การขร่งปลูกจะทำให้การระบายน้ำในแปลงดีขึ้น และดินมันสำปะหลังไม่ถูกน้ำท่วมขังจนทำให้เกิดความเสียหาย

สำหรับการปลูกมันสำปะหลังในช่วงปลายฤดูฝน การไถครั้งแรกด้วยพล 3 ในขณะที่ดินมีความชื้น เช่น หลังฝนตก และรถแทรกเตอร์สามารถเข้าไถได้ จะเป็นการไถที่ช่วยตัดเก็บความชื้นไว้ในดินได้เป็นอย่างดี เมื่อพร้อมปลูกจึงไถแปรดินด้วยจานพรวน หรือพล 7 อีกครั้ง หลังจากนั้นก็สามารถปลูกได้โดยวิธีชิงเชือก โดยปลูกบนพื้นราบไม่มีการขร่ง

สำหรับพื้นที่ที่ปลูกมันสำปะหลังมานาน ชั้นลึกลงไปของดินที่ปลูกอาจเกิดเป็นชั้นของดินดาน หรือในดินบางชุดชั้นลึกลงไปเป็นดินแน่นแข็ง การใช้ไถเบรกดินดานหรือไถลิ่ว (sub soiler) ช่วยทุก 2-3 ปี จะทำให้การไถเตรียมดินปลูกทำได้ง่ายขึ้น โดยเริ่มจากการไถพรวนปรับหน้าดินก่อนแล้วไถระเบิดดินดาน จากนั้นให้ไถพรวนอีกครั้งเพื่อย่อยดิน ตามด้วยไถหัวหมูเพื่อสร้างหน้าดิน จากนั้นไถขร่งด้วยรถไถขนาดกลาง ก่อนที่จะปลูกด้วยท่อนพันธุ์ต่อไป

การเตรียมดินเพื่อปลูกมันสำปะหลังโดยลดการไถพรวน หรือไม่มีการไถพรวน เพื่อไม่ต้องการรบกวนโครงสร้างดิน เมื่อมีความชื้นเพียงพอก็สามารถปลูกได้โดยไม่ไถพรวน ถ้ามีวัชพืชปกคลุมมากก็ให้ใช้สารกำจัดวัชพืชก่อนปลูก การไถขร่งอาจไม่จำเป็นทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความลาดเทของพื้นที่ ซึ่งหากไม่ขร่งก็จะประหยัดค่าใช้จ่ายได้อีก เท่าที่ผ่านมาก็ได้มีรายงานการศึกษาบ้าง

ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าการเตรียมดินโดยไม่ไถพรวนมีความเหมาะสมเพียงใด และการทดลองในดินที่มีเนื้อดิน (ชุดดิน) ที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาก็จะแตกต่างกันด้วย อย่างไรก็ตาม การลดการไถพรวน หรือไม่มีการไถพรวน จะทำให้ค่าใช้จ่ายในการไถลดลงและเป็นผลดีต่อสภาพแวดล้อม ลดการชะล้าง ลดการพังทลายของดินได้